

hostis et aduersarius iudeorum cogitauit contra eos malum: ut occideret illos atque dele-
ret: et misit phur (quod nostra lingua vertit
in sortem) et postea ingressa est Hester ad
regem: obsecrans ut conatus eius litteris re-
gis irriti fierent: et malum quod contra iudeos
cogitauerat: reuertere in caput eius. Deni-
que et ipsum et filios eius afflixerunt cruci: atque
ex illo tempore dies isti appellati sunt phu-
rim id est sortium: eorum phur id est sortis in ur-
nam missa fuerit. Et cuncta que geste sunt
epistole id est libri huius volumine continen-
tur: queque sustinuerunt et que deinceps imutata
sint: susceperunt iudei super se et semen suum.
et super cunctos qui religioni earum voluerint con-
pulari: ut nulli liceat duos hos dies absque
sollemnitate transigere quos scriptura testatur
et cetera expectunt tempora annis sibi iugi-
ter succedentibus. Isti sunt dies quos nulla
vix deleuit obliuio. et postquam gulas generatio-
nes cuncte in toto orbe puertie celebrabunt
nec est ulla ciuitas in qua dies phurim id
est sortium non obseruentur a iudeis et ab eorum
progenie que his ceremoniis obligata est. Scri-
pseruntque hester regina filia abiabel et mar-
docheus iudeus etiam secundarum epistolarum: ut
omni studio dies ista sollemnis sanctiretur in po-
sterum. Et miserunt ad omnes iudeos qui in
centumvigintiseptem prouincijs regis As-
sueri versabantur: ut haberent pacem et suscipe-
rent veritatem: obseruantes dies sortium
et suo tempore cum gaudio celebrarent: sicut
constituerat Mardocheus et hester. Et illi ob-
seruanda susceperunt a se et a semine suo ieiun-
nia atque clamores et sortium dies: et omnia
que libri huius qui vocatur hester historia con-
tinetur. Capitulum .X.

Rex vero Assuerus omnes
terram et cunctas maris insulas fe-
cit tributarias: cuius fortitudo et
imperium et dignitas atque sublimitas qua
exaltauit Mardocheum scripta sunt in li-
bris medorum atque persarum. et quomodo mar-
docheus iudaici generis secundum a rege assue-
ro fuerit: et magnus apud iudeos: et accepta-
bilis plebi fratrum suorum: querens bona po-
pulo suo: et loquens ea que ad pacem semi-
nis sui pertinerent. Que habentur in he-
breo plena fide expressi. hec autem que sequun-
tur scripta: reperiuntur in editione vulgata que greco-
rum lingua et litteris continentur: et interim

post finem libri hoc capitulum ferebatur
quod iuxta consuetudinem nostram obelo id
est verum prenotauimus. Dixitque Mardocheus
A deo facta sunt ista. Recordatus sum som-
nij quod videram hec eadem significantis:
nec eorum quicquam irritum fuit. Paruus fons
qui creuit in fluium: et in lucem solemque
conuersus est: et in aquas plurimas redun-
dauit. Hester est: quam rex accepit uxorem:
et voluit esse reginam. Duo autem dracones:
ego sum et aman. Gentes que conue-
nerunt hi sunt: qui conati sunt delere nomen
iudeorum. Gens autem mea israel est que
clamauit ad dominum: et saluum fecit do-
minus populum suum. liberauitque nos ab
omnibus malis: et fecit signa magna atque
portenta inter gentes: et duas sortes esse
precepit. vnam populi dei: et alteram cunctarum
gentium. Venitque utraque sortis in statu-
tum ex illo iam tempore coram deo vniuer-
sis gentibus: et recordatus est dominus po-
puli sui: ac misertus hereditati sue. Et ob-
seruabuntur dies isti in mense adar quar-
tadecima et quintadecima die eiusdem men-
sis: cum omni studio et gaudio in vnum ce-
tus populi congregati in cunctas deinceps
generationes populi israel. Capi. XI.

In quarto regnanti-
bus Ptolomeo et cleopatra attu-
lerunt dositheus qui se sacerdotem et
leuitici generis ferebat. et Ptolomeus filius
ei hanc epistolam phurim: quam dixerunt in-
terpretatum esse lisimachum Ptolomei filium
in hierusalē. Hoc quoque principium erat in
editione vulgata: quod nec in hebreo nec
apud ullum fertur interpretum. Anno se-
cundo regnante Artaxerxe maximo. pri-
ma die mensis nisan: vidit somnium Mar-
docheus filius iaheri filij semei. filij Eise de
tribu beniamin. homo iudeus qui habita-
bat in urbe susis: vir magnus et inter pri-
mos aule regie. Erat autem de eo numero
captiuorum quos transtulerat Nabuchodonosor
rex babilonis de hierusalem cum ieco-
nia rege iuda: et hoc eius somnium fuit. Ap-
paruerunt voces et tumultus: tonitrua et ter-
remotus: et conturbatio super terram: et ecce
duo dracones magni: paratique contra se in
plurimum: ad quorum clamores cuncte concitate
sunt nationes ut pugnarent contra gentem
iustorum. Fuitque dies illa tenebrarum et

discriminis. tribulationis et angustie. et ingens
formido super terram. Cōturbataque est gens in
storum timentium mala sua: et parata ad mor-
tem. Clamaueruntque ad deum: et illis vociferanti-
bus fons puus creuit in fluvium maximum. et in
aquis plurimas redūdauit. Lux et sol orti sunt
et humiles exaltati sunt. et deuorauerunt ieli-
tos. Quod cum uidisset Mardocheus et surrexisset
de stratu: cogitabat quid deus facere vellet
et fixus habebat in animo scire cupiens: quod signi-
ficaret somnium. Capitulum XII.

Morabatur autem eo tempo-
re in aula regis: cum bagatha et tha-
ra eunuchis regis qui ianitores erant
palatii. Quoniam intellexisset cogitationes eo-
rum et curas diligētius preuidisset didicit
quod conarentur in regem artaxerxen man-
mittere: et nunciavit super eo regi. Qui de
utroque habita questione. confessos iussit du-
ci ad mortem. Rex autem quod gestum erat:
scripsit in commentariis. Sed et Mardocheus
rei memoriam litteris tradidit. Precepitque
ei rex ut in aula palatii moreretur. datis ei
pro delatione muneribus. Aman vero filius ama-
dathi buges erat gloriosissimus coram re-
ge. et voluit nocere Mardocheo et populo
eius pro duobus eunuchis regis qui fue-
rant interfecti. Ducusque probemium. Que
sequuntur in eo loco posita erant ubi scriptum
est in volumine et diripuerunt bona vel sub-
stantias eorum. Que in sola vulgata editione
reperimus. Epistole autem hoc exemplar
fuit. Capitulum XIII.

Rex marimus artaxer-
xes ab india usque ad ethiopiam cen-
tum viginti septem prouinciarum prin-
cipibus et ducibus: qui eius imperio subiecti
sunt salutem cum plurimis gentibus imperare
et uniuersum orbem mee dominationi subiugassem:
volui nequaquam abuti potestate magnitudinis.
sed clementia et lenitate gubernare subiectos:
ut absque ullo terrore vitam silentio transigentes
optata cunctis mortalibus pace frueren-
tur. Querente autem me a consiliariis meis quomodo
posset hoc impleri. unus qui sapientia et fi-
de ceteros precellebat: et erat post regem secu-
dus Aman nomine: indicauit mihi in toto
orbe terrarum populum esse dispersum qui nouis
utere legibus: et contra omnium gentium con-
suetudinem faciens. regum iussa pretemneret: et

uniuersarum concordiam nationum sua dissen-
sione violaret. Quod cum didicissemus viden-
tes unam gentem rebellem aduersus omne
hominum genus pueris uti legibus nostris
iussionibus contraire. et turbare subiecta-
rum nobis prouinciarum pacem atque con-
cordiam: iussimus ut quoscunque Aman qui
omnibus prouinciis prepositus est et secundus
a rege. et quem patris loco colimus monstra-
uerit: cum coniugibus ac liberis deleantur ab ini-
micis suis. nullusque eorum misereatur quar-
tadecima die duodecimi mensis abar anni presen-
tis: ut nepharii homines uno die ad infe-
ros descendentes: reddant impio nostro pa-
cem quam turbauerant. Ducusque exemplar
epistole. Que sequuntur post eum locum scri-
pta reperi ubi legitur. Pergensque Mardocheus
fecit omnia que ei mandauerat. Dester. nec tamen
habens in hebraico et apud nullum penitus se-
runtem interpretum. Mardocheus autem deprecatur
est dominum: memor omnium operum eius: et dixit.
Domine domine rex omnipotens: in dominatione enim
tua cuncta sunt posita: et non est quod possit tue re-
sistere voluntati: si decreueris saluare isra-
bel. Tu fecisti celum et terram: et quicquid celi
ambitu continetur dominus omnium es: nec
est qui resistat maiestati tue. Cuncta nosti et
scis quia non pro superbia et contumelia et ali-
qua glorie cupiditate fecerim hoc: ut non
adorarem Aman superbissimum. libenter enim pro
salute israel etiam vestigia pedum eius deosculari
paratus essem: sed timui ne honorem dei mei
transferrem ad hominem: et ne quem ad-
rare excepto deo meo. Et nunc domine rex de-
us abraham miserere populo tuo: qui voluit nos
inimici nostri perdere et hereditatem tuam delere.
Ne despicias precem tuam quam redemisti de egi-
pto. Exaudi deprecationem meam et propitius esto
sorti et funiculo tuo: et conuertere luctum nostrum
in gaudium: ut viuentes laudemus nomen tu-
um domine: et ne claudas ora te canentium. Omnis
quoque israhel pari mente et obsecratione cla-
mauit ad dominum: eorumque eis certa mors im-
penderet. Capitulum XIII.

Ester quoque regina con-
fugit ad dominum: paues periculum quod
imminebat. Quoniam deposuisset ve-
stes regias: fletibus et luctu apta indume-
ta suscepit: et pro vngentis variis cinere et
stercore impleuit caput. et corpus suum
humiliavit ieiuniis. omniaque loca in quibus an-